Nr. 60. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 14|2 Augustu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Brasiovu 12 Augustu.

Agitatiunile in contra „emisariloru muscalesci si daco-romanesci, cum si totuodata in contra unionii moldavo-romanesci decurgu in foile maghiare din Clusiu in modulu celu mai obstinatu; fórte curiosu inse, ca totu acele foi ne mai spunu, comca oricata silintia 'si pusera pana acum organele politice, totu n'au mai pututu prinde nici unu emisariu. Ai dracului ómeni trebue se fia acei emisari, de sciu ei ambla diu'a mare trecundu incóce si incolo pe la nasulu „zapciiloru", si politiailoru nostrii fara cá se póta pune man'a pre ei. Anume doi muscali (??) se primblara (??) de vreo dóue ori, cum scimu din Nr. tr., intre S. Reginu si M. Osiorheiu, éra altulu se arată cá o naluca nu sciu la ce satu, toti trei inse scapara cu facia curata. Totu acum se mai cauta si unu emisariu daco-romanescu anume Niculescu; se cercetéza si in urm'a unui comitetu daco-romanescu compusu de profesori. In catu pentru Niculescu, apoi vedeti ca onorabilulu boieriu betranu Niculescu conservativu de calibru greu petrece la Zsizonu in cura, prin urmare se va supara candu va afla ca i se tavalesce numele p'intre emisarii politici. Era déca cugetati la altu Niculescu, apoi pare mi se ca acela este unu tineru expeditoru la post'a din Blasiu, despre carele se spune ca mai deunadi a facutu o gluma necalita in Aiudu cu unu amploiatu spunendu'i, ca elu ar' fi din Romani'a si alte secaturi, in catu se pare ca acelu amploiatu a si rapitu ocasiunea cu mare bucuria spre a denuncia mai departe pe acelu tineru glumetiu, de unde apoi urmá alarmarea din nou asupra emisariloru. In catu pentru cantarea comitetului profesoriloru (care profesori?) apoi trebue se marturisimu, ca spionagiulu de astadi purcede cu mai multa crutiare decatu odiniora. In érn'a din 1830 pre candu la preotii romanesci transilvani se cautá arme, munitione si portretulu imperatului Nicolae, bietii ómeni era calcati in capu de nópte, dusi la prinsóre, séu incai la biserica, pentrucá se arate armele si munitiunea. In Iuliu 1852 pe timpulu calatoriei monarchului prin acestea tieri spionii si denunciantii n'au cruitatu nici insusi pe mitropolitulu Siuluiu, pentruca intr'o di primindu pr. sa porunca dela gubernatorulu Schwarzenberg cá se mérga nesmintitu pe urmatórea di la A. Carolina (Belgradu), unde ar' avé se se intalnésca spre a'i spune ceva, pr. sa calatori indata acolo, éra candu se infaciosia la Schwarzenberg, acesta'i spuse alte bagatele, apoi ilu chisma la mésa pe alta di. Reintorcundose mitropolitolu la resiedinti'a sa in Blasiu, afla de brutalitatea comisa prin argatii despotului, ca'i calcasera cancelari'a si ei cercetara tóte unghiuletiele pana si in granare, pentrucá se afle urme de conspiratiune. Mai tardiu se afla din acte presidiale, ca mitropolitulu Siuluiu fusese denunciatu de catra o alta persóna bisericésca de dacoromanistu. Pe atunci calcara si locuinti'a repaus. Ioanu Maiorescu, prinsera pe Avr. Iancu si 'lu adusera prin brutal'a tractare la starea de monomania in care se afla si astadi. Totu pe atunci gubernatorulu carele prinsese o mania rea asupra muntenilor pentruca 'si catá drepturile loru, intrebá pe dn. D. M. in A. Carolina, ca „ce mai facu acei ómeni-de-nimicu in munti."

In catu pentru bucuri'a ce se manifesta la tóte ocasiunile in foile maghiare cum si in cele nemtiesci dualistice asupra incercariloru de rebeliuni Roznovanesci si Muruzesci din Moldov'a, acestea se esplica asié: Fusionistii ungureni vedieu ca romanii nu se involescu la fusiune, acesti resistintie si dau titul'a de dacoromanista; de acea le vine catu se póte mai bine, cá in Moldov'a se se ridice o partita antiunionista astfu de tare, in catu acestasi se fia in stare de a sparge cu ori ce pretiu unitatea statului romanescu, unitate prochiamata si jurata de repetite ori, recunoscuta si de puterile mari. In casulu celu mai nefavoratoru pentru corón'a Ungariei Moldov'a ar' cadé la Rusi'a, éra Valachi'a numita pe ungurese Munteni'a (Havasalfold) s'ar reincorpora la coróna imprenna cu alte tieritie turcesci. Deocamdata foile dualistice sunt mai multu decatu sigure, ca regimulu lui Carolu I. trebue se cadia nesmintitu si nesparatu.

Pre candu scriemu noi acestea ne bate la ochi, ca organulu lui Kossuth „Magyar Ujság" reasumá din nou cunoscutulu planu alu confederatiunii danubiane; se intielege inse ca acelasi e combatutu de catra foile ministeriale. Alci ne aducemu aminte, ca unu dualistu scriindu in „Presse" Abendblatt Nr. 148 despre trebile intrenatiunale din monarchia, pe croati si pe romani ii numesce popóra semibarbare. Acésta ar' insemna, ca semibarbarii n'aru merita libertatea. . . .

Fagarasiu. Alegerile functioriloru municipali. Déca mai este in viéti'a politica si sociala a popóraloru vreunu dreptu de importantia esentiala, apoi de sigura ca dreptulu de a'si alége sieși pe functionarii sei nu este nicidecum celu din urma. In alegerile deputatiloru la corpulu legislativu si ale amploiatiloru la administratiune si judecatoria se manifesta séu incai trebue se se manifeste nu numai interesele si vointiele, ci totuodata si gradulu de intieligintí'a poporului si mai alesu a representantiloru lui. Comparandu dreptulu alegerii deputatiloru cu alegerii de functionari municipali trebue se cugeti fórte multu pana se te decidi a da la unulu din acelasi preferintia preste celalaltu. Ambele acestea drepturi sunt de natura a'ti garanta libertatea si autonomi'a, ambele sunt combatute in veci atatu pre terenulu politicu catu si pre celu bisericescu de catra amicii absolutismului séu si constitutiuniloru fictive. Celu mai tare argumentu alu amiciloru absolutismului in contra dreptului popóraloru de a'si alege pe functionarii loru este candu dicu, ca poporulu nu'si cunósce nici chiaru pe ómenii de capacitate din sinulu seu, din care causa s'a intemplatu adesea, ca elu alese séu pe nisce ignoranti, séu pe nisce ómeni blastemati, carii apoi ajunsera a fi tirani sei, séu incai tienura municipiulu ori si tiér'a intréga pe locu, pana candu altele chiaru si sub absolutismu inaintara. Esemplu celu mai invederatu, celu mai strigatoru in lume, totuodata celu mai tristu pentru libertatile publice, ilu avemu tocma in monarchi'a austriaca, unde tierile gubernate absolutistice, precum Austri'a, Boemi'a, Moravi'a etc. sunt relative multu mai naintate decatu Ungari'a, Transilvani'a si Croati'a, pe unde avuramu totudesuna o viétia municipala, de care tierile germano-slave nu s'au bucuratu.

Idei cá acestea si acestoru asemenea se parea ca ocupá pe o parte din alegatorii districtului Fagarasiu atatu mai nainte de conchiamarea comitetului, catu si mai alesu in decursulu siedintieloru din 5—7 Aug. Intru adeveru ca in acelea dile vedeai multe fetis ingrijate. Cei mai multi venisera cu determinat'a vointia de a midiloci o restauratiune, dupa care se incete orice reorginduri in contra administratiunii districtului si era prea pucini de aceia, carii se fia voitu a implini numai dorintiele cutaroru candidati.

Dn. capitanu supremu isi pusese tóta silinti'a de a trage informatiuni pre catu s'ar fi pututu mai acurate statu despre amploistii vechi, catu si despre concurentii noi. Totu asemenea urmasera si unii dintre membrii comitetului; prin urmare candidatii au fostu cernuti binisioru. Iritatiunea inse asupra unora din cei vechi era mare. Dara cine putea se scia déca acei amploisti nu sufere pe nevinovate? Unde era vreo sentintia judecatorésca asupra loru? Nu oumva ura natiunala séu personala, poft'a de resbunare séu interese scarnave voiá a submina ecsistinti'a si vitorulu loru? Spre a nu pecatui nici intr'o parte, nu era altu midilocu, decatu a culege informatiuni si date autentice despre tóta purtarea trebiloru districtului, in numeru catu s'ar fi pututu mai mare. Din tóte acelea resultá, ca administratiunea politica merse mai bine decatu cea judecatorésca, ca inse ambele au fostu mai bune decatu pe airea in unele comitate si scaune, decatu in Alb'a de susu si in tóta Secuimea, totusi mai rele decatu in Sasime. Administratiunea politica n'a pututu fi mai buna, din causa ca 4 din cei 6 subprefecti séu solgubirsi nu 'si implinisera obligatiunile loru nici pre catu ar' fi fostu in stare, preste acésta subprefecturele sunt fórte reu organisate, lipsite de locuintia, cancelaria, arresturi, de spesele ce se numescu la noi pausale. Subprefectii n'au nici unu substitutu séu ajutoriu pentru casuri de absentia dela locuinti'a loru, ceea ce se intempla adesea. — Cum va fi fostu administratiunea judecatorésca se póte cunósce intre altele din urmatórele date. Personalulu tribunalului este pentru 83 mii suflete prea micu, ar' mai trebui 1 assesoru si 2 cancelisti. Dintre assesori era unii carii mergea in birou la 11 si esia la 12 óre. Dupa amiédi nu merge nimeni la birou, din causa ca — statulu a cassatu arderea de luminari! . . . Din an. 1861 adica de 7 ani incóce au intratu cause de remasuri séu clironomii (Verlassenschaften) din totu districtulu numai 1348, s'au pertractatu inse din acelasi pana in Iulie 1867 numai 323, din care érasi 169 au fostu pertractate la judetiulu singuratiou alu cercului Branu, asiediatu in Zernesci, prin urmare la tribunalulu districtualu in Fagarasiu s'au terminatu numai 154. La acelasi tribunalu de siepte ani incóce s'au adusu sententie scripturistice de alte feluri numai 7 di: siepte, éra dupa procesura verbala 68. In 31 Dec. 1866 se aflá 68 procese inrotulate restante. In a. c. 1867 pana in Aug. nici o sententia nu se aduse! In procesele urbariale de 7 ani nu se facú mai nimica, pentruca respectivulu referinte le lasá pre tóte balta ne avendu frica de nimeni. Despre sentintie in cause cambiale abié mai putea fi vorb'a. Tienerile in evidintia si espeditiunile ajunsesera pe manile sierbitoriloru sub cuventu ca lipsescu cancelistii. Interesele si arendele pentru remasii orfani statstori sub tutoratu si sub privegherea tribunaleloru nu se incasara de mai multi ani. Mai in scurtu, ca la tribunalu mergea tóte acuratu cá pana la an. 1848, adica pe boieresce, pe siediute, pe nelucrate. Multi era aplecati a incarca tóta acea stare ticalósa a lucrului totu numai asupra presiedintelui dela tribunalu, carui 'iar lipsi tari'a de spiritu, cu care se impintena lenea si nepasarea; ci membrii cei noi ai comitetului reflectara, ca acestu presiedinte se afla in Fagarasiu numai din Octobre 1865, éra dela 1861 au mai fostu alti trei presiedinti, ce au facutu aceia? si ce a facutu tabl'a regésca din M. Osiorheiu, care cá tribunalu de apelu avea si are cea mai deaprópe si mai strinsa datorintia de a trage la respundere grea pre toti judecatorii nepasatori si lenesi? Éra presiedintele tablei pentruce nu face visitatiuni strinsu oficiale si nu numai de parada.

Intr'o séra, pre candu se desbatea in acestu modu starea justitiei, ne aduseramu aminte de urmatorulu passagiu din petitiunea dela 30

Dec. 1866 a celoru 1493 romani transilvani: „Planulu adica este proiepttatu de multu, dupa care locuitorii transilvani se ajunga acolo, in catu se li se urasca din sufletu de propri'a justitia si gubernare si se fia constrinsi inca si in modulu acesta cá se'si cante scaparea loru la Ungari'a. Nenumerate sunt pedecile, care se arunca in calea unei justitii rapedi si a unei administratiuni prosperatore."

Se'si la origine ostenél'a de a scóte la lumina din tóte jurisdictiunile macaru numai date de care scóseramu noi mai in susu, pentrucá se cunósca lumea la ce stare cu totulu decadiuta ne aduse politic'a cea vrasmasia, dupa care fù tractata acésta tiéra de siepte ani incóce prin partit'a fusionista.

Intre acestea impregiurari fórte grele si fórte neplacute comitetulu in maioritatea sa determinà se incecce a'si statori mai nainte de tóte unele regule dupa care se se intocmésca la alegerile sale. Deci s'a statoritu: a se alege pre catu se póte totu numai juristi absoluti si de partari nepatate *), dupa acestia individi altmintrea cultivati si rutinati prin servitiu de mai multi ani. Secatur'a de conditiune cá se aléga numai individi nascuti si posesionati in municipiu se modificà; ci despre acésta érasi alaudate. La confesiuni se luà prea pucina consideratiune, cu atatu mai multu a fostu respectata natiunalitatea cu ocasiunea alegerii unui individu betranu din natiunea maghiara. Resbunare politica se manifestà numai asupra unui asesoru romanu intr'unu modu obstinatu, pentruca acelasi pusu in candidatiune de cinciori cadiù de cinciori. Fostulu fiscalu, din caus'a carnia indata in siedinti'a prima se escase o furtuna intre romani si unguri, a trei'a di fù sterau din list'a candidatiloru prin dn. capitanu supremu, precum se pare nu atatu din caus'a celoru dóua procese intentate prin unguri si nici pana astadi terminate, catu mai virtosu din alte cause reservate si misterióse. . . . .

Caderea séu stramutarea mai totororu celoru-lalti se intemplà in interesulu servitiului cu scopu de a scóte odata acelu municipiu din decadinti'a sa.

Ore inse acelu scopu sacru se va puté ajunge prin simpl'a consumare a actului de alegere si prin óresicare incordare a arcuriloru mechanismului administrativu si judecatorescu? Noi negamu acésta. Pana candu comitetulu, consiliulu municipalu nu'si va lua ostenél'a de a se readuna cu scopu de a cerceta cu de amerantulu tóte cerintiele si trebuintiele locuitoriloru districtului; pana candu acelu consiliu nu va strabate la causele reului si nu'si va da sama acurata de midilócele ducatóre la reforme, pana atunci de adeversata restaurare si prosperare nu póte fi vorba. Comitetulu municipalu are dreptulu vechiu stravechiu de a'si face siesi statute, de a'si funda o cassa domestica, de a introduce o multime de reforme, pe care numai elu le póte infiintia cu dreptulu seu de autonomia. Preste acésta comitetulu este din voeatiunea sa firésca si legala obligatu nu numai a controla, ci totuodata a si ajuta pé oficiolatu intru tóte scopurile bune. Atatu legile tierii, catu si interesele locuitoriloru incarca asupra comitetului o multime de probleme pre catu fromóse, unele chiaru sublime, pre zetata si grele. Se ne folosimu de acestu palmacu de timpu ce ne a remasu si se aratamu incai pe unde avemu maioritatea in consiliulu municipalu, ca si pricepemu si voimu a ne administra noi insine trebile nóstre. G. B.

Alegerile functionariloru municipali

s'au facutu in cele mai multe tienutori ale acestoi mare Principatu. Noi nu prea cunóscemu pre amploiatii alesi, intr'acesa incheindu din cateva sciri publicate si pana acum in foile maghiare suntemu constrinsi a presupune, ca acelesi au esitu cu pucine exceptiuni totu cá cele din Ungari'a, éra despre acestea s'a scrisu si pana acum de nenumerate ori, ca au esitu fórte reu, pentruca s'au alesu o multime de domnisiori ignoranti si lenesi. In adunarile electorale din Treiscaune (St. Georgiu), in comitatele Cetate-de-balta, Alb'a de susu, Turd'a s'au escatu certe mari pana la vetamari de onóre, anume in Alb'a de susu sjunse tréb'a pana a'si dice m—i unii altora. Amic'a dualismului „Neue fr. Presse" insemnase inca la 10 Maiu intr'o corespundintia dela Pest'a, cumca alegerile in comitatele au esitu mai blastemate decatu oricandu altadata, ca boierimea sarantócea mai preste totu altadata, se boierimea sarantócea mai preste totu e pe deasupra si ca va fi vai de tiorani. „Bolond Miska" constata acésta impregiurare in sute de variatiuni. Alte foi aducu unu exemplu din M. Osiorhe'u, dupa carele nisce amploiati nou alesi róga pe cei vechi, inse scosi, cá se aiba bunatate a lucra pentru ei, se traga plat'a in loculu loru, éra ei se voru indestula numai cu — sportule! Alegeri de natur'a acelora sunt fórte bune spre a surpa tota autonomi'a municipala. Uitate, tocma asié mergea la sasi pe la finea vécului treeutu pre candu s'au cassatu o multime de amploiati, éra Draudt funogiulu (jude) din Brasiovu s'a impuscatu din caus'a mai multoru blastematii, candu in urmarea cercetariloru criminale conduse de comisariulu Györki se octroara punctele regulative, care se tienu pana astadi. —

Cetatea **Alb'a Iulia** 8 Iuliu 1867.

„Ni se impartasiesce, ca aici s'a inceputu de vreo cateva dile cladirea drumului ferstu, si chiaru intru unu locu, unde dupa datele istorice fù cetatea Apulum.

Chiaru pana acuma s'au si aflatu o multime de lucruri, care nu ar trebui lasate din partea romaniloru nicecretate mai cu de amenuntulu, ca-ci ne aru poté fi de fórte mare ajutoriu spre adeverinti'a antietatii nóstre in Transilvani'a, care pana si acuma ni se denéga de cei cari nici cu o petrutia nu ne potu documenta, ca dóra ei ar fi fostu posesorii cei d'antai si ancestoru locuri.

Deci ve rogu pré stimate Dle, se aveti bunatate a face acésta onoratului publicu cetitoriu si inteligente cunoscutu, cá se se afle vreunulu care ar posede pre langa amórea nationala si sciintiele recerute spre publicarea lucruriloru celoru mai interesante.

In scurtu se va incépe a se sapá si colin'a, unde se dice a fi fostu templulu anticiloru romani, la a carui desmormentare amu trebui se ne aflamu martori reveritori si adoratori, cá ne poti si mariloru strabuni."

— Drumulu de feru capitalu dela Aradu la Alb'a Iulia pasiesce cu pasi gigantici inainte si dupa cointielegerea societatii si a actionariloru respectivi, inainte de finea lui Maiu an. 1868 se va predá societatii respective spre a'si incepe comunicarea, ér' arip'a dela Piski pana la Petrosienu se va dá gata celu multu pana la 18 Aug. 1869.

Preotimea romana se'si tiena de obligatiune conscientiósa a indemná pe poporu, cá se se folosésca in totu modulu si tipulu de acésta intreprindere cu acorde de lucru, ce se oferesce pe plata buna si pe timpu indelungatu. Acórdele pre catu se póte se se faca totu cam d'antaia mana. Sate intregi potu luá asupras cutari ramuri trebuintiése la cladirea acestui drumu. Facundu inse precaicule, cá se póta resci cu folosu. Apoi praca'a castigata in asemenea obiectu le póte aduce o pane secura si pe viitoriu, d. e. statu in celelalte parti, unde se voru aflá asemeni cladiri, catu si in Romani'a, unde pe viitoriu se voru cere asemenea intreprinderi cu pracsa, care adeseori poto se imbogatésca pe multi particulari cu mai mare sucesu decatu economi'a campului séu pastorirea.

Clusiu. La asociatiune! Tóte natiunile cari credu in viétu'a si viitoriulu loru, se folosescu de intalniri asociative cá de celu mai securu manunchiu de inaintare si consolidare in progresu si cu astfeliu de ocasiuni 'si representéza tóte insintarile facute in deosebite ramuri ale scientieloru, artei si industriei. Neoi o adunare generala de reuniuni nu se face isolata, cum se facù a nóstra in anii treeuti afara de cea dela Brasiovu, care trebuiea se se iè de mustra pentru totu anulu. Ce fromosu ar fi fostu si salutariu pentru desteptarea emulationii agricultoriloru romani, candu s'ar fi combinatu si in catu unu cu adunarea generala a asociatiunii si o espusetiune agricola, séu celu pucinu unu cursu de cai in forma de „ludus Trojae" alu strabuniloru nostri, dupa cum 'ln descrie Virgiliu Aeneidos Lib V.:

„Hunc morem, hos cursus atque haec certamina primus
Ascanius, longam muris quum cingeret Albam,
Retulit et priscos docuit celebrare Latinos . . . .
Accepit Roma et patrium servavit honorem."

Hei nu e destulu a ne fali cu numele strabuniloru si faptele si eserciitiale loru a le lasá neresuscitate intre stranepotii loru macaru intr'o forma de „Corso" italianu, séu celu pucinu cá probele cele rari, despre care audiramu ceva in Romani'a in anii tr., care inca mai degenerase in entusiasmulu de a se lopadá odata de molitiunea cea efeminata si a imbracisia astfeliu de esercitia, cari procreaza mii de resultate inaintatóre atatu in materia catu si in spiritu, care sunbe fara ambitiune si emulatione, fara incuragiare entusiastica remanu plapande si jiguite in copilari'a loru.

Ce nu s'a facutu acum se va face de alta data, inse se face neaperatu totudéuna, cá se progresamu din di in di totu mai vederatu, parasindu slendrianulu. —

— „Noi aici ne pregatimu pre catu ne sta prin putintia si speramu, ca inteliginti'a romana isi va tiené de lucru de onóre si obligaminte a concurge in numeru catu se póte mai mare spre a fi de facia la adunarea generale, dovedindu, ca simte mare interesu a vedé progresele nationali facute prin comitetulu asociatiunei si prin impartasirea publicului." Amu dori, cá de cele ce se imputara in an. tr. se nu avemu a reterá din loculu acesta cu ochi de argus. — Pana acum inse cu tóta asteptarea nu ni se presciintiaza pre multi membrii si tetuei ni se apropia timpulu, care ne core preingrigire de bun'a loru primire. Junimea nóstra inca va concurge a contribui la inaltiarea splendórei diteloru acestora prin produceri, ce le doresce verce patriotu a le audi si vedé mai multu cá orsicandu. Avemu se dovedimu toti din tóte partile, ca nemica nu ne insufletiesce mai multu, decatu impartasirea la asemenea adunare nationala. — R.

Dintre **Muntii apuseni** ai Transilvaniei.

Cu anevoie este a nu grai adeverulu.

Dupace cele mai multe diurnale si patriotice si esterne descrisera prinderea d. Candiano, imi dede ocasiune „Kol. Közlöny", a descrie si eu calatori'a d. Candiano prin Transilvani'a pana in momentulu de 16 Iuliu, candu fù prinsu in Zlato'a de domnisiorulu Arone Ferentz si acésta cu atata mai vertosu, pentruca nici unu diurnalu nu descrie agitatiunile lui, pentru care fù prinsu de o parte, éra de alta, finduca „Kol. Közl." in descrierea acelei scene dice, cumca Candiano a fostu la unu popa cunoscutu din intemplarile dela 1848—9. — Asié este, cu sum, hic sumus qui fecimus, in nos convertite ferrum. — Éca dara genuin'a descriere a acelei scene.

Aflandume eu cu incepututu lui Iuliu la scaldele numite dela Buholtiu, candu voiesmu a perni catra casa, din intemplare me intalnescu cu d. Candiano in Deva, spuindu-mi ca cine e, ca calatorésce dela Pest'a catra casa. Intre convorbire mi dise, ca i ar placé fórte a vedé locurile cele romantice dela noi, dara desclinitu baiile, unde au baitu romanii. Eu ei respunseiu, ca acele le póte vedé prea leane, ca-ci mane demanétia, déca vomu plecá de aici, pe séra suntemu la ele. —

Asié in 14 Iuliu demanétia amu plecatu cu trasur'a mea si in acceasi di sér'a la 10 óre amu sositu in Rosi'a, unde ne amu odihnitu. In diu'a urmatória, demanéti'a a vedintu baile, unde au baitu romanii, care acuma se numescu „Cetatea". Acésta dura pana la 10 óre — dupa care d. Candiano 'si luà diu'a buna, si plecà la Abrudu, multumindu'mi de ospitalitatea si cunoscintiele ce le facù despre acele bai; dupa care l'amu petrecutu pana la Abrudu, unde ei cautai o trasura, care se'lu duca pana la Alb'a Iulia, dara din intemplare nu i amu pututu capata trasura separata cu graba, ci pe unu Marginénu, care venise la tergu de septemana, cu acesta m'amu tocmitu, cá se'lu duca pana la Sebesiu, séu de nu va fi locu pe diligintia, pana la Mercurea. Dara durere, elu 'mi spuse, ca nu póte plecá pana in diu'a urmatória, adica in 16. —

In Abrudu amu trasu la judele comunalu in Abrudu satu, acolo amu pranditu si amu seditu pana séra, fara cá se faca d. Candiano vreo visita la sufletu de romanu, ba cá se fia feritu de tóta susceptibilitatea, disc, ea e negutiariu dela Brasiovu cu numele Georgie Costi si a venitu cá se cumpere galbini *). Disei, ca Marginénulu nu potù plecá pana in 16. Asié domnu Candiano peste nópte éra s'a intorsu la mine, de unde demanéti'a la 8 óre 'lu petrecui

*) Dintre juristii séu absoluti de curendu, séu aplicati de mai nainte la pracsa fusera alesi si naintati 8 inși, toti romani, ca unguri nici era.

*) Asta i fù tóta ordrea. — R.

pana la Abrudu, si la 11 au plecatu spre Zlatn'a. Cele intemplate acolo le sciti din Gazeta.

Acuma judece ori cine, óre merita scésta calatoria nevinovata prin Transilvani'a, in 15 si 16 Iuliu a d. Candiano, cá se fia tagarisatu cu gendarmi de batjocura, mai anteiu la Aiudu, de acolo la Clusiu, apoi éra la Aiudu, dela Pontiu la Pilatu si asié de slungulu tierei spre cea mai mare batjocura pana la granitia. Déca sti avutu frica de densulu, de ce nu isti disu numai cu unu cuventu, com au disu Genisereniî catra Christosu: „Esi din hotarale nóstre“, séu déca nu voiti se calatorésca straiinii prin scésta patria, incungiuratio cu muri chinezesci. Bine a observatu unu scriitoriu maghiaru despre voi, candu a disu: „halad elöre magyar és mikor haladni akar, az ezzit a fogosratleszi“ — insintéza maghiarulu si candu vre se insinteze, 'si pune mintea in cuiu. — Ve temeti de emisari si agitatori, dara nu trebuescu emisari nici agitatori straini, pentrucá suntu destule agitarile vóstre, care le faceti si loialitatea care o observati facia cu nationalitatile nemaghiare, devenindu pana acolo, de vatamati si legile ospitalitatii, cá se tacu despre nedreptatile cu care ne asupriti pe noi vechii locuitori si acestei patrie. Asiu mai avé multe a ve spune, dara le retacu de astadata. —

Dupa care amu onóre a me subscrie
Rosi'a de Munte 3 Aug. 1867.
Simeone cavaleru de Balinth,
preotu si prof. rom. in Rosi'a.

Suplementu la restauratiunea municipala a com. Solnocu interioru din 15 Iuliu 1867.

(Incheiare.)

Nu putemu lasa ne insemnatu si acea, ca pe d. Ioanu Czicze numai pentru acea nu l'au lasatu de asesoru, pentrucá nu comva vreunu romanu se siba in causa'a cea drépta vreunu aparatoriu, dupa cum indirecte si directe inca s'au esprimatu membrii de unguri, atatu in sinulu comisiunei, catu si afara. — Brehariu a fostu silitu a primi vicespania, de órece pentru cercului Ungurasiului a fostu desemnatu Nicolae Rátz nepotiu alu d. comite supremu, prin urmare Brehariu — dupa promoveatur ut amoveatur — trebuiea se remana fara postu, de nu primiea séu vicespani'a séu vreunu postu de cancelistu la Desiu, ca nici in cercului seu nici in altulu vecinu postu de jude vacantu nu era. — D. jude supremu G. M. au sciutu inainte, ca insusi d. comite supremu nu doresce se'lu aiba in sinulu oficialatului, pentrucas de si fù eschiamatu cu maioritate eclatanta de vicespanu dupa informatiune oculata, totusi d. comitele supremu a dispusu votisare secreta, si in secretu s'au facutu pasii, cá d. G. M. se cada cu 78 voturi facia cu 84. — De acésta inse ne bucuramu pentru persón'a d. G. M., de órece destulu iau fostu se tiena de administratiune sub repasatulu comite supremu Véér Farkas, a carui incredere deplina o posedea si acuma celu pucinu nu are de a fi indimagistru. Ne dóre inse ca romanii — cari pórta greutatile nu au la oficialatu nici unu protectoru patriotu pentru causele loru cele juste. — De insemnatu avemu éra, ca inainte de alegere cu 2 luni s'au sciutu, ca de jude supremu va aplicá d. comite supremu pe unchiulu seu Stefanu Torma si colega seu deputatu Gojzago Salamon, éra de primulu vicecomite pe cumnatiulu seu Véér Zsigmond, prin urmare chiaru retragerea séu eschiderea d. G. M. nu ne a suprinsu cu privire la alu doilea postu de vicespanu.

Constatandu cu corespondintele lui „Korunk“, ca galeri'a a decisu la tóte cassurile, in care nu s'a facutu alegerea cu voturi secrete, si cumca d. comitele supremu au devenitu in confusinea cea mai mare, mai constatamu si acea, ca coalificatiunea nu s'a consideratu nici de cum, ci singuru purtarea politica, adica ultraista maghiara, antiromana, séu consangenitatea si nepotismulu, in catu ne tememu, ca acuma éra in tómna, cá si in dilele lui Pataki Daniel pe la anulu 1862, vreunu comisariu guberniulu va avé éra de a investiga vreo 3—4 luni, cum s'au lipsitu notarii de romanu, cum li s'au opritu acestora a scrie romanesce, cum au elocuitu judi procesuali, cum li s'au denegatu romaniloru resolutiunile si decisiunile in limb'a romana etc.

In urma constatamu, ca d. comitele supremu Torma inca nici unu pasu nu a facutu pentru impacarea si indestulirea nationalitatii romane, ci au datu probe invederate numai de contrariulu, prin urmare constatamu, ca ministeriulu n'are temeiu de a pretinde dela romani incredere, candu in fruntea comitatului sta asié unu barbatu cá Torma, — tocma din acea causa romanii voru fi mai ingrijitori de drepturile loru nationale, notarii romani nu se voru dedicá asi paresi limb'a sa materna, si a intrebuintia limb'a maghiara in locuiu celei romane; — poporulu insusi nu va suferi unu astfelu de abusu cá notarii se neglige limb'a lui cea scumpa si dulce; preotii voru destepta si conduce poporulu pe cales cea drépta, intru sparrarea drepturiloru loru si ii voru intari in credintia catra viitoriulu loru, éra oficialii cei pucini romani se voru lupta cu mai multa resemnatiune decatu ori si candu pentru a castiga valóre pretiuitei limbe materne, spre a fi respectata si in oficiu, dupa dreptulu ce'lu avemu, care nu ni se mai póte suprime póte cu nici cu arm'a. Se scia eroii politicei esclusive, ca romanulu se nita cu indignatiune la apucaturile mesterite, spre a ne despoiea cu incetulu de dreptulu avutu, cum dice pre nesimtite, cu ignorare nepasatória. Ecs cum se implinésca vorbele Ecs. Sa d. comisariu, ca ne va implini dorintiele, inca si voma remané multiamitori! Romanii sciu pre bine cata valóre au promisiunile maghiare si de acea nu mai credu in nici o promisiune, decatu in fapte constatate si vedu toti, ca suntu impinsi chiaru prin fratii maghiari a luá lupta leg. solidaria pentru restituirea dreptului politicu nationalu demarcatu. —

Scevola.

UNGARI'A. Stergerea procedurei de invoiéla cridala. O ordinatiune a min. de justitia din 6 Aug. 1867 redica pentru Transilvani'a procedur'a de invoiéla la crida, si acést'a in puterea indemnitatii, ce a primit'o min. dela dieta si in puterea incuviintiarii Mai. Sale imp. si regelui.

In punctulu 1-u se scóte din putere procedur'a de invoiéla regulata cu ordinatiunea min. din 18 Maiu 1859 si estinsa si preste Transilvani'a pentru casulu, candu incetéza a platí negutiatorii, industriasii si fabricantii improtocolati.

2. Puterea retro-activa nu are scésta ordinatiune pentru invoielile facute si finite pana la 15 Aug. s. c.

3. Invoielile de pana acum aprobate in 1-a instantia, inse neterminate in urm'a recurseloru facute, se voru terminá totu dupa prescrisele trecute.

4. Invoielile cridale neresolvate in 1-a instanti'a trebue se se straformeze indata dupa nou'a procedura ordinaria si se voru pertracta si resolvá prin tribunalele de concursu respective, dupa prescrisele ordine concursuale provisorie din 18 Iuliu 1853.

— Administratiunes finant. croato-slavóna, care stete pana acum sub regimiulu centralu s'a subordinatu min. maghiaru de fin. prin scrisóres de mana a Mai. Sale catra c. Andrássy.

— Comun'a gr. cat. din Ungvár s'a rogatu de episcopu, cá se'i se tiena predicele si maghiarese atatu in biseric'a capitala catu si in celelalte biserici rutene. Progresulu acesta nu 'lu dorimu si pentru romani, cari suntu nascuti din dieu. —

— In causa'a aliantieloru „Hon“ nu se impaca cu neci unu pretiu, cá Ungari'a se fia trasa in aliantia de suverani, fiinduca acum aliantiele se facu intre popóre si numai intre acelea popóre, care suntu mature pentru libertate. Cum póte fi vorb'a inse la noi de aliantie intre popóre, candu inca n'am devenitu acolo, cá se respectamu drepturile omenitatii intre noi? Avemu lipsa de aliantie de popóre, dar' regimulu n'are plecare la acést'a, n'are vointia si n'are putere. Spre a infiintiá aliantie intre popóre se cere, cá se o rumpemu cu intentionile si institutiunile aristosratice. Se inceteze de a mai totu face la nemesi. Noi avemu trebuintia de aliantie de popóre si acestu terenu pentru regimu nu e netolosatoriu, ér' ide'a acést'a nu e idea nenatura, pentruca ea s petrunsu milióne de popóre. O vorba cá scésta ar' insiela, ár' poté insiela pe popórale cari nu sciu, ca „Hon“ vre si aliantie cuceritóre in orientu. —

— Kossuth nu vre se primésca mandatulu oferitu de deputati, ci se va adresá din caus'a acést'a prin o forma de manifestu catra natiune, in care si va desfasiurá directiunea politicei sale. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 10 Aug. In 8 s'au adunatu in localulu cancelariei ungarice deputatiunile dualistice de invoiéla. Min. cont. Taaffe a salutatu in numele regimelui pe deputatiuni. Deputatiunea sen. imp. a desfiptu intr'o siedintia a s'a, cá directiva la consultari, impartirea deteriei de stato, a venitoriloru vamale si impartirea contributiunii directe pe temeiulu resultatului de 6 ani.

Pertractarile se facu in secretu cam in forma cum pertractá deputatiunea regnicolaria cu croatii. Deputatiunea dincolo de Lait'a are presiedinte pe archiepiscopulu Rauscher si suplentu pe cav. de Hopfen.

— Pentru primirea imp. Napoleonu la Salisburgu s'au facutu pregatiri timporie si pre 18 séra se astépta intalnirea. Impregiurarea ca si regele Bavariei va veni la Salisburgu ne face a crede, cumca visita acesta va fi mai multu decatu o visita de condolentia. Tocmai candu n'ar fi adeverate reportarile prin diurnale, cumca bas ea de o aliantia intre aceste trei puteri ar' fi buna primita, intalnirea acésta totusi va servi pentru o cointielegere in caus'a orientala. —

Aliantí'a proso-rusésca inca a lasatu Austriei libera alegere, séu se iè si ea parte la caus'a orientala cu o parte din Turci'a séu se iè lupt'a cu Roso-Prusi'a. Prusi'a stiuci 'si va intemeiá dominatiunea preste Germani'a si Rusi'a siau jocá cali panslavistici in orientu, combatentu totudeodata si pe Austri'a. Franci'a isolata va trebui atunci se primésca de bune incetrile complinite. Esta se dice a fi scheletulu aliantiei pruso-ruse. Vomu vedé si profilulu aliantiei austro-francese celu pucinu cá prin transparentu; inse se nu dormitamu. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Despre calatoria Altetiei sale Domnitoriului Carolu I. si visitarea Sultanului la Rusciucu scrie „Monitorulu, urmatórele:

Aztadi, Luni, la 11 óre, avisulu marinei imperiale francese, Le Magicien, ancoratu vis a vis de Rusciucu, a inaintatu in partea Giurgiului spre a se pune la dispositia domnitorului. M. S. mergendu la bord, insocitu de dnii ministri alu afaceriloru straine si de resbelu, d. generalu Golescu si d. locotenentu colonelu Iarca, a fostu intimpinatu de dnu comandantu dela Richerie si de oficerii sei. Pavilionulu romanu falfais la marele mast, si totu echipagiulu a repetatu de siépte ori se traiésca imperatorulu; ajungendu la debarcadiulu de la Rusciuk, I. S. a fostu intempinatu chiaru de pe vaporu de escelentiele loru Kiamil-Bey, introductorulu ambasadoriloru, Essa-Pasia guvernatorulu orasiului, insocitu de unu numerosu statu-majoru. Domnitorulu, dnii ministri, precumu si inaltii functionari otomani si persónele suitei s'au pusu in trasurile cari au fostu preparate, si escortati de unu escadronu de spahii, au pornitu la palatulu Sultanului. Trupele garnisonei formau spaleriulu in stradele orasiului, si intréga poporatiune se imbulziea in calea Mariei sale. La palatu, Domnitorulu a fostu intempinatu de A. A. L. L. Aly-Pasia, marele visiru, regentulu imperiului Fuad Pasia, Mohamed Rusdi-Pasia, ministru de resbelu si Mitad-Pasia, guvernatorulu Elayetului-Tulnai. Introdusu in salonulu de primire unde asteptau ministri otomani si unu mare numeru de persóne distinse, cari formésa casa Imperatului, Maiestatea S'a Sultanulu, insaintandu cu cativa a intempinatu pe domnitorulu, si dandui mana intr'unu chipu fórte cordialu, l'a conduss in apartamentulu seu deosebitu, urmatu numai de Aly-Pasia, care convorbire intre Maiestatea S'a si Domnitorulu, a tiendu peste una óra. In urma, Maiestatea S'a Sultanulu a presentatu M.S. domnitorului, pe fiulu seu Jozuf Igedin. Esindu cu Altetia S'a in salonulu de primire, M. S. Domnitorulu i-a presentatu pe dnii ministri si suita sa. Dupe acésta, principele Domnitoru, insocitu de Aly-Pasia, s'a retrasu la palatulu care i erá destinatu, si dupa una óra de conversatie cu Altetia S'a, a primitu visita inaltiloru demnitari ai imperiului. La plecarea M. S. domnitorului, A. A. L. L. Aly-Pasia, Fuad-Pasia, Rusid Pasia, si escelentia sa Mithad-Pasia, l'au recondusu pana la scara si siau luatu concediu. Maria S'a s'a intorsu la vaporu cu acelasi ceremonialu cu care si venise, insocitu de escelentia sa Kiamil-Bey. Musica militara n'a incetatu de a canta de catu dupa ce vaporulu s'a departatu de portulu Rusciucului. Coborandusse dupa vaporulu le Magicen, domnitorulu a fostu salutatu cu 21 tunuri, si la pornire precum si

la intórcere personalulu echipsgiului sunt pe verge striga de zori se traésca imperatulu. Asta séra Maria S'a principele domnitoru intrunì la prandiu pe d. Boyard, gerantulu consulatului generalu francese care se afla pe vaporulu, pe dlu comandante de la *Richeri* si pe dlu comandante Lamy, siefu alu misionei militare francese.

(Monitoriulu.)

— Catu privesce **societatea literaria** conchiamata pe **1.** Aug. ne bucuramu fórte, ca frati nostri romani din Principate — conoscura si cu seriósitate se si apucara a resolva problem'a cea mai imperativa, care are se o deslege o natiune inainte de tóte, indatace se afla in consciinti'a de sene si in posesiunea medilócelorn de a se inaltiá cá unu meteoru, cá unu sóre pre orizontele sistemei de aceeasi limba, asiadiandu unu focularin pentru unitatea si uniformitatea literaturei sale. Prim'a Augustu anulu Domnului 1867, speramu, ca va fi inceputulu unei epoce de auru pe campulu literaturei nóstre. O natiune nu se póte inaltiá decatu numai in proportione progresiva cu literatur'a ei. Tóte incordarile minutiése particulari si destramate nu potu produce resultate mari. Candu inse spiritulu de amóre catra sciintia si literatura, catra cultur'a cea inaltiata pe aripele uniformitatii a devenitu a precumpani cu entusiasmulu seu totu indiferentismulu pericelosu; candu abnegarea luata de mana cu ambitiunea consciintiei de sene si de ai sei o resolvata cu or-ce sacrificia intru a reasiediá pladiulu inaltiarii nationale: atunci pentru acelu poporu, pentru acea natiune a resaritu sórele celu neinseratu alu vietei! — Fia, cá natiunea se devina deoblegata in consciintia a serbá cu dulce aducere aminte resultatulu acestui inceputu, bucurenduse de administrarea medilócelorn cerute pentru punerea basei si infiintiarea catu mai curunda a unei academie scientifice de toti dorite, care se-si verse binecuventatórele lumini ale sciintieloru si ale literaturei unificate preste totu orizontele nationalu. „Sciinti'a e taria si dreptulu e putere." Aceste dóne macsime portate de spiritulu abnegatiunii si de amórea totului sunt unice destinate de providintia cá sepóta implé mesur'a fericirii acelui poporu care cu uniforma solicitudine le combina si le nutresce pe amendóue intr'unu resunfletu. Importanti'a acestei intruniri simpleminte literarie se va vedé din seriositatea activitatii si lucrarii si din sucursulu celu liberalu, ce se va dá acestei societati, spre a se poté inaltiá la gradulu celu mai inaltu alu academieloru scientifice. Fia cá resultatulu se ne implinésca dorirle comune!

Cu catu focu si entusiasmu intempina fratii nostri din Romani'a initiarea acestei societati literarie se vede in parte si din urmatoriulu programu si

„Apelu catra publicu!

Déca vreuna data o societate, ori adunare de Romani, a trebuitu se atraga atentiunea si inbirarea nóstra, acésta este societatea pentru gramatica si dictionariulu limbei romane.

In reportulu de convocarea societatei, guvernulu dupa 11—23 Februariu, a aretatu cu temeinice cuvinte in ce legatura sta cugetarea cu limbagiulu, si cum in interesulu stabilitatiei si limpedirei cugetarii este urgentu se inceteze confusiunea si fluctuatiunea din limba Eta ce vomu datori societatiei literare dela 1 Augustu.

Importanti'a servitiuloru ce au a face literaturei nóstre barbatii convocati, au determinatu una parte din publicu se serbeze acea di, menita a ocupa unu insemnatu locu in istori'a limbei si literaturei nóstre.

Una adunare tienuta la 10 Iuliu trecutu, nes facutu onórea se ne aléga in comitetu, pentru regularea serbarei cu totulu literaria, ce se va da membriloru convocati.

Subsemnatii chipsuindu dara asupra programului acelei serbari au convenitu cele urmatóre:

Programa. Art. 1. — Receptiunea membriloru societatii literarie se va face la rondulu alu 2-lea de la sosea; la 30 Iuliu, Dominica, la orele 11 de diminétia. (S'a amanatu pe 1 Aug.)

Art. 2. Pentru acésta receptiune se va construi intr'acelu locu unu umbrariu decoratu cu scupele si drapelurile romane.

Art. 3. Intr'acelu umbrariu voru adasta membrii comitetului cari facu receptiunea, representantii corporatiiloru cari voru bine voi a asista, precum si parte din membrii diferiteloru societati.

Art. 4. La sosirea membriloru adastati, musicele voru esecuta arie nationale; apoi presedintele acestui comitatu va felicita pe membrii societatii de buna loru venire.

Art. 5. De aci membrii societatii voru fi condusi, de catre membri comitetului in anume trasuri pregatite, la biserica Sf. George nou, pentru a se face multiamire lui Ddieu. In anonulu bisericei voru fi primiti de catra membrii Atheneului romanu. Corurile voru participa in acésta solemnitate religiósa.

Art. 6. Indata dupe rugatiune, membrii societatii voru fi condusi cu aceasi pompa pe la ospetariile loru.

Art. 7. Trajeulu Corteginlu va fi pe stradele urmatóre:

De la Siosea pe Podulu-Mogosóii pana la Cisiméoa Rosia. Strada Fontenei. Strada Lutérana, Strada Stribeiu-Voda, pana in facia teatrului, Podulu Magosóii, Strada Carolu I., Strada Siclari si Lipscani, pana la Sf. George.

Art. 8. Séra la 9 óre, va fi conductu de facliе, care va purcede din curtea academii cu musica si cortegiu, facundu una serenada in piati'a teatrului, unde membrii voru fi adunati la banchetulu ce se va da in focariulu Teatrului.

Cu ocasiunea acestei serbari, acestei primiri fratiesci ce voimu a face in onórea convocarii societatiei literarie, care va da natiunei una limba literaria, si va opri fatal'a directiune ce in diverse localitati a apucatu, facemu apelu la toti cetatianii romani, cá se bine voiésca a orna casele si magaziuele loru, pe unde va trece cortegiulu; si a contribui cu presintia loru la serbarea acésta mare, in onórea unei di de la care va data renascerea literaturei si cultivarea limbei nóstre.

Comitetu: Iónu Folcoianu presiedinte. Iónu C Garlénu secretariu. Lambru Vasilescu casieru. Doctoru Obedenariu. Doctoru Maldarescu. T. Mehedintianu. Zaharia Boeresco. Const. Stancescu.

GERMANI'A. In Fuld'a, unde se afla mormentulu santului Bonifacius, apostolulu unirei germaniloru in credintia, voru tiené episcopii din Germani'a unu conciliu, despre intielegerea ce o avura episcopii, cari fura in Rom'a la serbatórea santiloru martiri Petru si Paulu.

Animositatile diurnalistice intre Franci'a si Prusi'a incepu a se domoli si caus'a orientului incepe a fi cea mai acuta din tóte causele europene. Slavii de sudu ajutati de Rusi'a suntu resolvati a face causa comuna spre a se libera si intruni. —

In Belgradu se afla unu comitetu bulgaru fórte activu, sprijinitu pre suptu mana si de guvernulu serbu, care tiene comunicatiunea printr'unu diurnalu bulgaru, si prin espresse cu comitetulu insurgentiloru din muntii Balcanului, de unde bulgarii amenintia o insurrectiune cerbicósa in contra Turciei. —

Una multime de bulgari inteligenti si juni s'a adunatu in Serbi'a si se pregatescu la o espeditiune spre a se intr'uni cu fratii loru insurgenti din Balcanu. Serbii se afla toti entusiasmati pentru caus'a confratiloru loru si astépta numai sosirea principelui, cá se faca inceputu la resbelulu de independintia, la care se pregatescu Erzegovinenii si Muntenegrinii ma si Bosniacii, spre a dá concursu si bulgariloru. Invoirea slaviloru cu Rusi'a, care ajuta in tóta peninsul'a cu totu felinlu de succurse, e asié facuta, cá insurrectiunea se prorumpa deodata preste tóta peninsul'a, pana candu voru goni semilun'a la Asi'a. Marele principe Alecsie Alecsandroviciu, fiiulu Cearului, calatorésce tocma acum prin Turci'a, a cercetatu si biserio'a din muntele Athos si a fundatu acolo o biserica. — Armat'a turcésca din Bosni'a si Erzegovin'a neprimindu gagi'a s'a resculatu asupra comandantiloru si pusca asuprale.

Soltanulu a sositu in 7 in Constantinopole. Totu orasiulu si Bosporulu fura iluminate. —

„Zeidl. Cor." scrie, ca republicanulu Juarez pretinde dela Franci'a o desdaunare resbelica de 250 milióne si pana candu nu se va numerá acésta suma calatori'a solului francesu Dano va fi impedecata si proprietatile supusiloru francesi in Mecsicó voru stá confiscate. Ast'a trebue se fia o scornitura in favórea alliantiei pruso-ruse. —

Americ'a a aratatu Portii ca ea ca simpatiséza cu caus'a candiotiloru. Anibal ad portam! —

Gustulu nostru pentru lectura.

„Albin'a" Nr. 82 publica sub acésta titula in foisiór'a sa unu articulu, a carui citire o recomandamu si noi cu totuadinsulu. Acelu articulu coprinde multe adeveruri aspre, inse adeveruri. Asié este, romanii n'au gustu de lectura, éra lenea romanésca intrece si pe cea ungurésca.

Autorulu acelui articulu pune numerulu romaniloru austriaci carii scin citi si potu prioepe aceea ce citescu numai la 10 mii. Fia, noi inse credemu ca acelu numeru este multu mai mare. Bine dice auctorulu, ca multi se escusa cu lectur'a in alte limbi, ce inse e numai unu pretestu. Adeverulu este, ca nu le place a sacrifica nici unu cruceriu pentru literatur'a si publicitatea nationala *).

Totu asié este: multi, fórte multi n'au nici macar o carte de rugatiune séu unu calindariu in cas'a loru, éra candu le dici se prenumere la vreo fóia publica, se vedi cum se cotesca, isi facu urechea tóca, candu sub unu pretestu candu sub altulu, candu pentruca redactorulu cutarei foi este prea betranu, éra alu celeilalte prea tineru, candu ca este „uniatu" candu ca'i „pravoslavnica" si asié mai departe. Altii se escusa cu saraci'a, inse ce saracia! Capitalisti de 20 mii pana la 100 mii fiorini, proprietari de mosii amploiati cu plata cate 3 pana la 6 mii fiorini n'au nici o fóia si nici o carte romanésca pe mesele loru. Ei dicu ca foile romanesci nu sunt bune, macarca nu le citescu niciodata in viéti'a loru. Domniloru, natiunea, patri'a si libertatea constitutionala nu se sustienu cu frase desierte! —

*) Gazet'a din parte'si a publicatu numerulu abonatiloru sei de 5 ori in cursu de 29 ani.

Publicare.

Dupa ce comun'a Lupsa'a s'a rescumparatu dela fostii sei Domni pamentesci, tóte regalele, precum si alodiale, asemenea si 3 terguri de tiéra dobandite din vechime, care se tienu in 3 Maiu, 18 Septembre si 11 Ianuariu cal. nou. asia dara sunt rugati totu Domnii compatriori de calendare, cá in rubric'a terguriloru se specifice acuratu, aceleasi mai susu pomenite dile. —

2—3 Antistí'a comunala din Lupsa'a.

Subscrisulu amu onóre a aduce la cunoscintia publica, cumca in urm'a denumirei, — prin decisiunea decretala a inaltei cancelarie aulico-transilvane ddto. 9 Ianuariu 1867 Nr. 5430/1866 — cu locuintia in Clusiu, mi-amu inceputu activitatea advocatiala, si amu deschisu cancelaria spre acésta in strat'a ungurésca din laintru in cas'a sub Nr. 425.

Alesiu Pappu,
advocatu.

3—3 pl.

Localitatea de bolta „la Romana" in Scheiu in Prundu sub Nr. 1390, precum si bolta la „Pipa mare" din ulitia Furcdei in cas'a d. Kenyeres sub Nr. 1390, — unde este si trafic'a de tabacu si sare, — sunt de inchiriatu pe 3 ani. Doslucire va dá negutiatorulu Ioane I. Petricu din bolt'a din urma. 3—3 g.

Cursurile la bursa in 13. Aug. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 96 cr. v.
Augsburg	—	—	122 „ 75 „
London	—	—	125 „ 25 „
Impramutulu nationalu	—	—	57 „ — „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			59 „ 60 „
Actiile bancului	—	—	696 „ — „
„ creditului	—	—	184 „ 80 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 9. Aug. 1867:

Bani 65·— — Maria 66·—.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparialu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.